

Informačný list predmetu

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: nový	Názov predmetu: Úvod do ekonomickej a sociálnej geografie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednášky Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 hodiny Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 Metóda štúdia: prezenčná/dištančná	
Počet kreditov: 2	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety: -	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Vyžaduje sa aktivita počas prednášok. Aktivitou na prednáškach sa rozumie rozvíjanie schopnosti kritického myslenia a zapájanie sa do diskusie. Celkové hodnotenie predmetu bude pozostávať z referátu z konkrétnej témy a hodnotenia záverečnej písomnej skúšky (test formou otvorených a polootvorených otázok). Hodnotenie sa pohybuje v škále: A: 91-100% B: 81-90% C: 71-80% D: 61-70% E: 51-60%.	
Výsledky vzdelávania: Hlavným cieľom predmetu je poznanie predmetu a objektu štúdia sociálnej a ekonomickej geografie (svetovej i slovenskej). Dôležitou časťou je zdôraznenie významu teórie a filozofie v geografickom výskume a predstaviť krátku históriu ekonomickej a sociálnej geografie v kontexte paradigmy vedy. Študenti by mali vedieť rozlíšiť metodologickú rôznorodosť geografického výskumu (kvalitatívne a kvantitatívne metódy) a poznať možnosti interdisciplinárnej spolupráce s príbuznými vednými disciplínami. Študent by mal byť zorientovaný v súčasných výskumných témach a problémoch sociálnej a ekonomickej geografie, ktorý budú v nasledujúcich semestroch ďalej rozvíjať v rámci parciálnych analytických disciplín.	
Stručná osnova predmetu: Čo je humánna (ekonomická a sociálna) geografia? Ako sa líši stredoškolská a vysokoškolská geografia? Aké predstavy majú študenti a spoločnosť o geografii? Pozícia (humánnej) geografie v systéme vied a systém geografických vied. Príklad: rozdelenie predmetov študijného programu podľa Mičianovej schémy, priradenie spoločenských tém do jednotlivých subdisciplín humánnej geografie. Čo je geografická realita? Predstavenie modelu geografickej reality. Jednota alebo dualita geografie? Prečo sa oddelila fyzická a ekonomická a sociálna (humánna) geografia? Fragmentácia a diverzita humánnej geografie. Predstavenie konceptu vedeckých paradigiem. Ukázanie osobitosti hodnotenia vedeckých paradigiem v spoločenských vedách, osobitne v geografii. Prezentovanie názorov vybraných autorov na vývoj paradigmy (humánnej) geografie. Spôsoby produkcie vedeckých (geografických) poznatkov. Kritika vedeckých paradigiem. Krátka história geografického myslenia. Geografia ako vedná disciplína, vznik a vývoj, prvé podoby inštitucionalizácie. Prvé názory a predstavy o geografii (prvá geografia, prvé geografické práce, prvé učebnice a prednáškové kurzy). Súčasný trendy výskumu v humánnej geografii. Interdisciplinárna povaha geografie, spolupráca s príbuznými vednými disciplínami. Externá poznatková báza ekonomickej a sociálnej geografie, vplyv ekonomickej, sociálnej a kultúrnej teórie, evolučné prístupy, vplyv fyziky a geometrie. Predstavenie lokalizačných teórií,	

kritických a interpretačných prístupov a ich vplyv na vývoj myslenia v ekonomickej a sociálnej geografii.

Objekt a predmet výskumu sociálnej a ekonomickej geografie. Základné prístupy, témy, koncepty a spoločenská relevancia. Ukázanie príkladov ekonomicko-geografického výskumu a sociálno-geografického výskumu.

Aké metódy výskumu používa ekonomická a sociálna geografia (pozorovanie, popisovanie, vysvetľovanie, počúvanie, modelovanie, porozumenie). Rozlíšenie medzi kvantitatívnym a kvalitatívnym výskumom, význam filozofie, teórie a metodológie vo výskume. Voľba tematického zamerania výskumu a jeho teoreticko-metodologického ukotvenie v ekonomickej a sociálnej geografii. Spory o povahu geografie (príklad ukončenia geografie na Harvarde).

Vývoj slovenskej geografie a humánnej geografie. Prvé geografické pracoviská. Hlavní predstavitelia, ich vedecký prínos k formovaniu slovenskej geografie, vybrané práce slovenských humánných geografov. Príklady humánno-geografických výskumov na našej katedre. Výskumné skupiny na našej katedre.

Na čo je „potrebná“ humánna geografia, kde sa uplatňujú jej poznatky, jej vedecká a spoločenská relevancia, kritické myslenie v humánnej geografii. Súčasný stav a trendy v humánnej geografii. Spoločenská prax a humánna geografia. Uplatnenie absolventov humánnej geografie.

Diskusia k spoločensky a geograficky aktuálnym problémom.

Prezentácie k spoločensky a geograficky aktuálnym problémom.

Odporúčaná literatúra:

Ďurček, P. a Korec, P. (2018). K všeobecnému rámcu výskumných metód v humánnej geografii. *Acta Geographica Universitatis Comenianae*, 62(2), 135-150.

Korec, P., Rusnák, J. (2018). Prístupy humánnej geografie: filozofia, teória a kontext. Bratislava: Univerzita Komenského (kapitoly 1, 2, 3).

Rusnák, J., Majo, J., Fila, R. (2015). Externá poznatková báza humánnej geografie: pôvod, reflexie a implikácie. *Acta Geographica Universitatis Comenianae*, 59(2), 99-143.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a anglický (časť študijnej literatúry)

Poznámky: žiadne

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	B	C	D	E	FX
a	b	c	d	e	f

Vyučujúci: Mgr. Jaroslav Rusnák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 8. februára 2022

Schválil: prof. RNDr. Ján Buček, CSc.